

Zamówienia publiczne są cennym narzędziem umożliwiającym promowanie innowacyjnych rozwiązań w kierunku inteligentniejszej, bardziej ekologicznej i wydajnej gospodarki. Jako europejska organizacja reprezentująca branżę infrastruktury drogowej, ERF (European Road Federation) popiera nową dyrektywę w sprawie zamówień publicznych 2014/24/WE, która zachęca do lepszych praktyk w zakresie zamówień, stopniowo odchodząc od zasady "najniższej ceny" i zastępując ją „ceną najkorzystniejszą”.

Nowa dyrektywa 2014/24/WE

Biorąc pod uwagę potrzebę stworzenia bardziej nowoczesnych ram prawnych dla zamówień publicznych, w 2014 roku UE przyjęła pakiet reform zebranych w dyrektywie 2014/24/WE. Mają one dostosować procedury przetargowe do obecnych potrzeb, a więc nabywania ekologicznych i innowacyjnych usług. Mają pomóc także w sprostaniu aktualnym wyzwaniom: zmianom klimatycznym, ograniczeniom zasobów naturalnych, globalizacji.

Administracja publiczna, poprzez inne podejście do zakupów, ma pozytywnie wpływać na wzrost gospodarczy, tworzenie nowych miejsc pracy oraz inwestowanie w badania i innowacje. To wszystko ma generować korzyści dla społeczeństwa przez optymalizację wydatków i zapewnienie obywatelom lepszych i trwalszych dróg. Nowa dyrektywa zachęca do podpisywania kontraktów z wykonawcami, których oferty są najkorzystniejsze pod względem kosztu cyklu życia produktu. Muszą więc brać pod uwagę m.in. koszt utrzymania, wpływu na środowisko, efektywność energetyczną, niezawodność itp. To wszystko oznacza odejście od starego modelu najniższej ceny.

Od teorii do praktyki

Nowa dyrektywa umożliwi inwestorom i wykonawcom, działającym na rynku drogowym, osiągnięcie celów wyznaczonych na poziomie europejskim. Nadal pozostaje jednak wyzwanie: jak przekształcić ogólne klauzule prawne w sprawnie działający mechanizm, korzystny dla wszystkich stron – administracji publicznej,

przemysłu i społeczeństwa.

Pomyślne wdrożenie przepisów dyrektywy przyniesie dwa pozytywne skutki: umożliwi stronie publicznej dokonywanie właściwych zakupów, a przedsiębiorców zachęci do inwestowania w badania i innowacje. Jednak głównym beneficjentem ma być społeczeństwo, ponieważ nowe przepisy mają zoptymalizować wydatki publiczne, przy jednoczesnym promowaniu bardziej ekologicznej, bezpieczniejszej i inteligentnej mobilności.

ERF zidentyfikował dwa kluczowe elementy skutecznego wdrażania nowych zasad zamówień publicznych na rynku infrastrukturalnym.

1. Najkorzystniejsza, a nie najtańsza oferta

ERF wspiera zasadę „najkorzystniejszej oferty” jako narzędzia poprawiającego jakość materiałów i usług dostarczanych przez przemysł drogowy. Nowe podejście ma zapewnić średnio- i długoterminowe planowanie, a także zarządzanie infrastrukturą drogową. Podejmowane mają być decyzje optymalizujące wydajność i minimalizujące przyszłe koszty utrzymania.

2. Wykorzystanie certyfikatów

Jedną z metod ułatwiających zakup innowacyjnych i ekologicznych produktów jest stosowanie certyfikatów, które umożliwiają producentowi deklarowanie jakości w oparciu o obiektywne i sprawdzalne kryteria.

Działania finansowane przez Komisję Europejską są cennym narzędziem do opracowywania niezależnych metod oceny cyklu życia dróg. W trzech z nich współuczestniczył ERF:

- LCE4ROADS – zestaw wskaźników zrównoważonego rozwoju, które umożliwiają ustalenie trwałości podczas budowy i modernizacji zarówno nawierzchni asfaltowych, jak i betonowych. Wskaźniki, opracowane w ramach konsorcjum badawczego, zostały zatwierdzone przez CEN (European Committee for Standardization);
- QUIEST – metodologia oceny urządzeń redukujących hałas, biorąca pod uwagę cały cykl życia produktu;
- SustainEuroRoad – obecnie opracowywane oprogramowanie w oparciu o metodologię LCA w celu określenia najlepszej technologii i związanej z tym korzyści w zakresie energochłonności, emisji CO₂ i ochrony zasobów naturalnych podczas budowy dróg.

Normalizacja

Sektor infrastruktury drogowej długo opierał się na standardach wydajności w ocenie skuteczności rozwiązań. Jednakże wskaźniki dotyczące cyklu życia i środowiska naturalnego z reguły nie zaliczały się do tych norm. Producenci artykułów budowlanych mogą korzystać z normy EN 15804 do składania deklaracji dotyczących produktów ekologicznych. Istnieje jednak potrzeba dostosowania ogólnych postanowień normy EN 15804 do specyfiki infrastruktury drogowej i

ERF: najkorzystniejsza, a nie najniższa cena (II)

Utworzono: piątek, 04, sierpień 2017 11:42

opracowania niezależnej metody oceny akceptowanej przez wszystkie strony.

Opracowanie kryteriów zrównoważonego rozwoju za pośrednictwem CEN może stanowić trudne wyzwanie, dlatego rozwiązaniem może być opracowanie metod oceny przez Europejską Organizację Oceny Technologicznej (EOTA). Pozwoliłoby to producentom rozwijać, we współpracy z jednostkami ds. oceny technologicznej, niezależną metodologię oceny trwałości niektórych elementów drogowych.

W ostatnich latach Komisja Europejska aktywnie rozwijała kryteria GPP (Green Public Procurement) m.in. dla infrastruktury drogowej. W 2016 roku dyrekcja generalna KE ds. środowiska przedstawiła najnowsze kryteria dotyczące projektowania, budowy i utrzymania dróg. ERF zaleca jednak lepszą koordynację między poszczególnymi dyrekcjami i konsultacje z Parlamentem Europejskim, a także zamawiającymi i wykonawcami infrastruktury.

W kierunku zrównoważonego drogownictwa

Głównym celem nowych zasad udzielania zamówień publicznych jest zagwarantowanie równych szans wszystkim zaangażowanym podmiotom, promowanie innowacji, zrównoważonego rozwoju i długoterminowych oszczędności.

ERF zamierza rozpoznać w jaki sposób państwa członkowskie korzystają z narzędzi przewidzianych w nowej dyrektywie w celu korzystania z bardziej ekologicznych i innowacyjnych rozwiązań. Będzie to polegać m.in. na identyfikacji dobrych praktyk w odniesieniu do różnych elementów infrastruktury i wzmocnienia współpracy w tych dziedzinach, które tego wymagają. Po drugie, ERF chce wypromować rozwiązania, które zostały już opracowane, dzięki różnym europejskim inicjatywom na rzecz współpracy badawczej, i są gotowe do wprowadzenia na rynek. Jednocześnie ERF, wraz z najważniejszymi zamawiającymi i wykonawcami, zbada jak najlepiej wykorzystać nowe ramy prawne do wprowadzenia innowacji na rynek.

Źródło: ERF

Tł. IH

[ERF: najkorzystniejsza, a nie najniższa cena \(I\)](#)